

чювство, въ което дойдохъ и азъ, като преговарахъ часътъ на сѫдътъ; сирѣчъ, да си присмѣтните, че е настанълъ онзи часъ, и да си наѹмите, че нынѣ предстоимъ предъ страшното онова сѫдилище. Тъка азъ не искалъ да видимъ дрѹго, освенъ кой е онзи, който сѧ сѫди? единъ чеовѣкъ; кой е онзи, който сѫди? единъ Богъ; и да помыслите дѣвѣ наꙗ, въ чеовѣка свѣтѣсть-та, въ Бога правосѫдіето; и азъ при това ѹжъ ви расправи първо, че чеовѣческата свѣтѣсть прави обвиненіето, и осужденіето; второ, че Божіето правосѫдіе прави сѫдътъ, и отмъщеніето. Тъй иска да каже Іисѹсъ Христосъ въ днешното Евангелие: „Иже бо ѿщѣ постыдѣтъ мене, и мойхъ словесъ въ рѣдѣ сѣмъ прелюбодѣйнѣмъ, и грѣшищемъ, и синъ чеовѣческій постыдѣтъ егѡ, егда приидетъ во славѣ отца свое егѡ со ѿгнелы святыми.“ Въ тъкашнѣй животъ не може да бѫде нѣкой и обвинителъ, и сѫдникъ, или сѫдникъ, и отмѣстителъ; на това ѹре бѫде въ бѫджиѣ сѫдъ чеовѣческата свѣтѣсть, и Божіето правосѫдіе, и тъй ма направи да сѧ смѣтъ, и да сѧ оплаши, о сѫде! о дѣше!

ЧАСТЬ ПЪРВА.

Една отъ неопровергателнитѣ истини на Православната наша вѣра е, че второто Христово Пришествїе ѿвѣде тогасъ, когато дойде да сѫди живы, и мъртви. Въ Ветхъмъ Завѣтѣ Пророцити, въ Новімъ Евангелистити говоратъ съ голѣма гасностъ, и въ спisanіата си учителѣти, съ голѣма трепетъ. Въ тъкашнѣй животъ сичкыятъ свѣтъ е една безправда: много лоши чеовѣци живѣятъ благополѣчно, и славно, и много добри живѣятъ злополѣчно, и наказватъ сѧ, на Богъ е справедливъ; слѣдователно въ дрѹгыятъ животъ трѣбва да стане праведна сѫдба, и въздамнѣ: лошити да пріемятъ приличното наказаніе, а добрити приличната заплата: „Сотвѣрши блага въ воскрешеніе живота, а сотвѣрши злѣ въ воскрешеніи съдѣ.“⁽¹⁾ И таѣ е причината, за коѧто Богъ въ тойзи животъ нити сичкыты лошки наказва, нити сичкыты добры възнаграждава, за да знаемъ нынѣ, че той има да стори това въ бѫджиѣтъ сѫдъ, въ дрѹгыя животъ. Сичкыятъ свѣтъ е прелестъ; колко

[1] Йоан. гл. 5, ст. 29.